

Fakta om den ændrede husdyrbruglov

Med den ændrede husdyrbruglov, som Folketinget vedtog den 23. februar 2017, er der lavet om på reglerne om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug. Med den nye lov bliver der skabt større fleksibilitet i produktionen af svin, kvæg, mink og fjerkræ. Landmænd, der efter den 1. august 2017 får en godkendelse eller tilladelse efter den ændrede lov, vil ikke længere være bundet af et loft over hvor mange dyr, de må have. Hvis en landmand er blevet mere effektiv og dermed har fået ekstra plads i stalden, kan han udnytte den ekstra plads til flere dyr uden at skulle søge ny godkendelse eller tilladelse. Så længe landmanden overholder reglerne for dyrevelfærd, kan han fylde stalden op med dyr, og han kan skifte dyretype eller miljøteknologi, indenfor rammerne af den nye godkendelse eller tilladelse. Samtidig forenkles kommunernes sagsbehandling, når arealvilkår ikke længere indgår i godkendelsen eller tilladelsen.

Lovændringens indhold i hovedtræk

1. Adskillelse af reguleringen af anlæg og arealer

I den nuværende ordning reguleres anlæg og arealer samlet med konkrete vilkår i tilladelser og godkendelser. For at sikre en forenkling i sagsbehandlingen for både erhverv og kommuner ændres den nuværende ordning sådan, at kommunalbestyrelsens tilladelser og godkendelser fremadrettet udelukkende vil omfatte anlæggene. Anvendelse af husdyrgødning bliver i stedet reguleret i bekendtgørelsesform i form af umiddelbart bindende regler. Dette vil indebære betydelig afbureaukratisering og fleksibilitet.

2. Ny generel arealregulering

Ændrede harmonikrav og afledt fosforregulering

De nuværende skærpede harmonikrav på 1,4 DE (dyreenheder)/ha (svarende til 140 kg N/ha) hæves til nitratdirektivets grænse på 170 kg N/ha. Det nuværende krav om 1,4 DE/ha for visse dyretyper er også en indirekte begrænsning for udbringningen af fosfor. Når harmonikravet hæves, er der behov for en særskilt fosforregulering. Der indføres derfor de nødvendige generelle regler for at modvirke en øget risiko for fosfortab til vandmiljøet som følge af den øgede mængde husdyrgødning pr. ha.

Husdyrefterafgrødekrav

I dag sætter kommunerne vilkår i miljøgodkendelser- og tilladelser, som medvirker til at begrænse merudvaskningen af kvælstof (nitrat) fra husdyrgødning i forhold til handelsgødning. Til afløsning af

dette indføres generelle regler om udlæg af såkaldte ”husdyrefterafgrøder”, som supplerer gødskningslovens krav om efterafgrøder.

Ammoniak teknikkraft

I dag kan kommunerne fastsætte vilkår i miljøgodkendelsen om anvendelse af særlig teknik ved udbringning af husdyrgødning i nærheden af ammoniakfølsom natur. Det afløses af generelle regler om faste zonebredder på 20 meter op til kategori 1-natur og højmoser og lobeliesøer omfattet af kategori 2, hvor der vil gælde krav til udbringningsteknikken. De foreslåede regler vedrører arealer med afgrøder til høst. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om anvendelse af en særlig udbringningsteknik på arealer uden afgrøder til høst videreføres uændret.

Fosforerosion

Risikoen for fosforerosion bliver i den nuværende regulering imødegået af vilkår, som fastsættes efter en konkret vurdering i forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug. Erosionsrisikoen vil fremadrettet blive håndteret i generelle regler, som giver kommunerne pligt til at påbyde nærmere bestemte foranstaltninger for at imødegå erosion af jord, der modtager organisk gødning, ned i vandmiljøet. Påbuddene meddeles, når der konkret ved tilsyn er konstateret jorderosion.

Zinkholdig husdyrgødning

Det er hensigten at videreføre den indsats i forhold til zink, som følger af Miljøstyrelsens vejledning fra maj 2016. Indsatsen gennemfører de krav, som fremgår af produktresuméerne, når smågriseproducenter anvender receptpligtig medicinsk zink. Til forskel fra i dag foreslås det dog, at der fastsættes regler vedr. zink i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Zinkreguleringen vil bl.a. indebære en begrænsning i mængden af, hvor meget zinkholdig husdyrgødning, der må udbringes pr. ha, og afstandskrav til vandmiljøet.

3. Ny anlægsregulering

Emissionsorienteret anlægsregulering (stipladsmodellen)

For at give landmanden fleksibilitet til uden anmeldelse, tilladelse eller godkendelse at foretage udvidelser af produktionen i den godkendte eller tilladte stald, er reguleringen fremover bygget op om en stipladsmodel i stedet for at tage udgangspunkt i antallet af dyr (DE), som det sker i dag. I godkendelser og tilladelser, der bliver meddelt efter de nye anlægsregler, vil produktionsrammen blive udtrykt i et maksimalt antal m² produktionsareal, hvilket kan udnyttes til at holde fuld staldudnyttelse inden for dyrevelfærdsreglerne. Udover fleksibiliteten til at holde fuld staldudnyttelse, giver stipladsmodellen også større fleksibilitet til at skifte imellem visse dyretyper. Endvidere arbejdes der i forlængelse af loven på at etablere en række anmeldeordninger, som vil give yderligere mulighed for at skifte imellem dyretyper, miljøteknologier mv., indenfor den meddelte produktionsramme.

Ny godkendelses- og tilladelsesordning

For at sikre en hurtigere sagsbehandling forventes det, at den nye godkendelses- og tilladelsesordning vedr. anlægsdelen på sigt blive bygget op omkring flere generelle regler, der kan understøtte et simpelt tilladelsessystem for de mindre og mellemstore husdyrbrug. Samtidig vil ordningen kunne bidrage til hurtigere sagsbehandling ved godkendelse af de store husdyrbrug.

Øvrige ændringer

Der er derudover en række øvrige ændringer af den fremtidige anlægsregulering. Især reglerne om påbud, revurdering og udnyttelse af godkendelser og tilladelser er ændret, ligesom der er justeret på en række procedureregler.

4. Miljøbeskyttelsen

I forhold til anlægsområdet fastholdes beskyttelsesniveauet for alle miljøparametre (ammoniak, lugt, landskab, støj mv.) overordnet set. På arealområdet omsættes beskyttelsesniveauet for ammoniak, kvælstof og fosfor fra udbringning af husdyrgødning fra de konkrete vilkår i kommunens godkendelser og tilladelser til generelle regler med miljøkrav, der samlet set sikrer det samme beskyttelsesniveau.

5. Overgangsordningen

Loven træder i kraft den 1. august 2017, dog træder dele af loven i kraft den 2. marts 2017. Den 1. august 2017 bortfalder afgørelser og vilkår om udbringning af husdyrgødning på arealerne, og de afløses af den nye generelle arealregulering. Loven indebærer samtidig, at kommunerne fra den 2. marts 2017 skal ophøre med at træffe afgørelse om arealvilkår eller arealgodkendelser efter den gældende lovs § 16. Betingelser i gældende anmeldeordninger angående udbringning af husdyrgødning bortfalder ligeledes, ligesom pligten til at anmelde skift i udbringningsarealer bortfalder.

De eksisterende tilladelser og godkendelser gælder dog fortsat i forhold til anlægget, herunder alle indeholdte vilkår herom, indtil landmanden får en ny tilladelse eller godkendelse efter ansøgning om en udvidelse eller ændring i medfør af den ændrede lov. Når dette sker, overgår landmanden fuldt og helt til den nye anlægsregulering. Ansøgninger om etableringer, udvidelser eller ændringer afgøres efter de regler, der gælder på ansøgningstidspunktet. Det betyder, at ansøgninger, der er indgivet før 1. august 2017, men som endnu ikke er afsluttet på dette tidspunkt, afgøres efter de hidtil gældende regler.

6. Kommende vejledning og anden information

Miljøstyrelsens husdyrvejledning (husdyrvejledning.dk) vil blive opdateret efterhånden som den nye husdyrregulering indføres. Som det første vil vejledningen blive opdateret i løbet af marts 2017 i forhold til de ændringer, der sker allerede fra 2. marts 2017 og for at forberede de ændringer, der vil træde i kraft 1. august 2017. Der vil også blive offentliggjort en tidslinje over indfasningen af ny husdyrregulering i husdyrvejledningen. Derudover vil der ske større opdateringer og ændringer af vejledningen frem imod 1. august 2017 med henblik på at vejlede om ny husdyrregulering, der træder i kraft i sin helhed på dette tidspunkt.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen skal udføre tilsynet med reglerne om husdyrefterafgrøder og fosforlofter samt harmonireglerne. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen står derfor også for den væsentligste del af vejledningen med disse regler..

I maj 2017 holder Miljøstyrelsen konferencer med orientering om den nye husdyrregulering fem forskellige steder i landet. Information om tilmelding til konferencerne findes på Miljøstyrelsens hjemmeside.